

Over het onderzoek

Tranzo - Sterk Huis:
Drs. Bernadette Janssen (onderzoekscoördinator)

Combinatie Jeugdzorg:
Judith van Vugt, MSc. (onderzoekscoördinator)

Tilburg University – Tranzo
Prof. Dr. Jolanda Mathijssen

Meerjarig onderzoek naar de ervaren effecten van specialistische jeugdhulp

Kinderen, jongeren en hun ouders zo goed mogelijk helpen bij complexe vragen en problemen rondom opgroeien en opvoeden. Dat is wat we willen. Samen met het gezin zoeken we naar oplossingen die een stevige basis vormen om zelf verder te gaan. Niet alleen nu maar ook in de toekomst. We willen graag weten of onze behandeling voldoende helpt om dit doel te bereiken, niet alleen tijdens maar ook na afsluiting van de hulp.

Hiervoor hebben Combinatie Jeugdzorg, Sterk Huis en Tilburg University (afdeling Tranzo), met medewerking van Koraal en Oosterpoort, een meerjarig onderzoek opgezet naar de ervaren effecten van specialistische jeugdhulp.

De resultaten van het onderzoek gebruiken we om onze hulp te verbeteren.

ONDERZOEKSVRAGEN

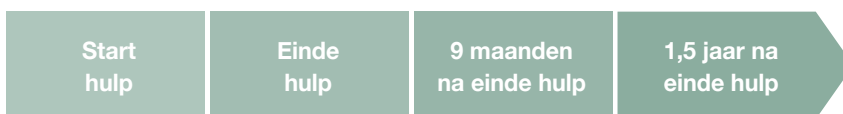
- Hoe gaat het met jongeren en ouders die specialistische jeugdhulp (gehad) hebben bij start, einde en na afloop van de hulp op de volgende gebieden:
  - het kind
  - de gezinsleden onderling
  - de zwaarte van de opvoeding
  - de veerkracht van ouders en jongeren
- Zijn er na afloop van de hulp keerpunten aan te wijzen die het verschil hebben gemaakt?
- Wat van de hulp werkte wel en wat niet voor de gezinnen?

WIE DOEN ER MEE?

- Ouders van kinderen tussen de 6 en 16 jaar oud (bij start hulp)
- Jongeren vanaf 11 jaar
- Die een van de volgende vormen van hulp krijgen:
  - Ambulante hulp thuis
  - Dagbehandeling
  - Dag- en nachtbehandeling (kind woont (tijdelijk) in een behandelgroep)
- Bij een van deze organisaties: Sterk Huis, Combinatie Jeugdzorg, Oosterpoort, Koraal (Maashorst)

HOE ONDERZOEKEN WE DIT?

- Met vragenlijsten op vier momenten:

- En interviews: wat heeft het verschil gemaakt?

DEELNEMERS ONDERZOEK

STAND VAN ZAKEN DATAVERZAMELING

Looptijd dataverzameling: september 2020 - december 2023

Afgenomen vragenlijsten t/m oktober 2023 bij:

☒ Start hulp	86 gezinnen
☐ Einde hulp	53 gezinnen
☐ 9 maanden na einde hulp	41 gezinnen
☐ 1,5 jaar na einde hulp	23 gezinnen

Afgenomen interviews t/m oktober 2023:

☐ 3 tot 6 maanden na einde hulp	13 interviews (13 ouders, 4 jongeren)
--	---------------------------------------

Onderzoekscoördinatoren Judith van Vugt (links) vanuit Combinatie Jeugdzorg en Bernadette Janssen vanuit Sterk Huis

Werken effecten van jeugdhulp langer door? Meerjarig onderzoek ‘Hoe gaat het later?’

Welk effect van onze hulp ervaren kinderen van 6 t/m 16 jaar en hun ouders? Wat helpt hen wel of juist niet? En hoe gaat het naderhand met hen? In de periode september 2020-2024 onderzoeken jeugdzorgorganisaties Combinatie Jeugdzorg, Sterk Huis, Maashorst en Oosterpoort dit samen met de Academische Werkplaats Jeugd van Tilburg University. Hoe? Door het hen zelf te vragen. Het initiatief past bij onze ambities om nadrukkelijker het effect van ons handelen te meten en met de opgedane inzichten de hulpverlening verder te verbeteren.

Breed binnen de deelnemende jeugdzorgorganisaties vragen we jongeren (vanaf 11 jaar) en ouders op vier momenten hoe het met hen gaat: bij de start en afsluiting van de hulp en 9 en 18 maanden later. Daarnaast interviewen we een aantal kinderen en ouders over wat het positieve of negatieve verschil heeft gemaakt in de hulp.

Bijzondere van het onderzoek

Beleidsadviseur Judith van Vugt en gedragswetenschapper Bernadette Janssen zijn de onderzoekscoördinatoren vanuit respectievelijk Combinatie Jeugdzorg en Sterk Huis. Voor Bernadette is het tevens haar promotieonderzoek. Hoogleraar Ron Scholte was betrokken bij de opzet van het onderzoek. Hoogleraren Hedwig van Bakel en Jolanda Mathijssen, verbonden aan de Academische Werkplaats Jeugd, zijn de promotoren. Wat vinden Judith en Bernadette het bijzondere en de meerwaarde van het onderzoek?

Judith en Bernadette: “Het bijzondere is dat we de ervaring van de kinderen en gezinnen zelf in beeld brengen en dat we hen door de tijd heen volgen. Het gaat bovendien niet over het effect van één interventie maar over het gehele hulptraject. We hopen te weten te komen hoe duurzaam onze hulp is. Ervaren

gezinnen echt effect tussen start en einde van de hulp en houdt dat effect aan? De blik is dus niet alleen gericht op hoeveel problemen ze nog hebben, we proberen juist ook de positieve uitkomsten in beeld te brengen. Voelen ze zich als gezin steviger, ervaren ze minder opvoedbelasting?”

Bernadette: “Stel dat er uitkomt dat ze zich niet zo zelfredzaam voelen. Misschien moeten we de afronding van onze hulp dan anders organiseren.”

Ron: “Eigenlijk weten we nog niet zo veel over de ervaringen van de kinderen en gezinnen zelf. De meerwaarde zit voor mij vooral in het bevragen van een grote groep kinderen en gezinnen in combinatie met directe feedback uit interviews op cliëntniveau. Via die interviews komen we te weten waar kantelpunten zitten in de hulpverlening. Waardoor

ging het de goede kant op of ging het juist minder goed? Dat laatste is ook waardevol, want dat leert ons wat we misschien anders moeten doen. Die gepersonaliseerde informatie geeft betekenis aan de cijfers. Bovendien krijgen we zicht op wat er met de gezinnen gebeurt na afronding van de hulp. Krijgen ze daarna nog hulp van andere organisaties? Ook daar weten we nu weinig over. Het onderzoek kan in die zin ook informatie opleveren voor een mogelijk betere vormgeving van de jeugdhulpverlening.”

Integratie van praktijk en onderzoek

Interne en externe klankbordgroepen, teamambassadeurs en een cliëntenpanel waarin ouders en jongeren meedenken, zijn nauw bij het onderzoek betrokken. **Bernadette en Judith:** “Zij helpen ons de opgedane bevindingen te verspreiden. Dat vinden we belangrijk en is ook bijzonder: dat we de onderzoeksresultaten direct naar de praktijk terugbrengen en zo de jeugdhulp gaandeweg proberen te verbeteren.” **Bernadette:** “Ik hoop ook dat dit initiatief eraan bijdraagt dat ‘onderzoek doen’ binnen de jeugdzorg vanzelfsprekender wordt en dat professionals de meerwaarde daarvan inzien. Integratie van praktijk en onderzoek is nog relatief nieuw.”

Judith: “Dat onderschrijf ik helemaal. Een interessant aspect daarbij is ook dat we ervaringsdeskundigen en cliënten willen laten meedenken bij dit onderzoek.”

Ron vindt dat een goede ontwikkeling. “Je loopt anders het risico dat je over in plaats van met mensen onderzoek gaat doen.”